

Sendt via internett

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Oslo, 14. november 2022

Deres ref. 22/4032-

Høringsuttalelse om forslag til ny boklov

Vi viser til høringsbrev av 18. august 2022 om forslag til ny lov om omsetning av bøker (boklov).

Det er først og fremst Kopinors medlemsorganisasjoner og rettighetshaverne de representerer som berøres av forslaget. Organisasjonene vil avgi egne høringsuttalelser så langt de finner det naturlig, og vi vil anta at de kan ha ulike oppfatninger. Kopinor som fellesorganisasjon for opphavere og utgivere vil derfor stort sett vise til organisasjonenes uttalelser og selv avstå fra å kommentere forslaget i detalj. Vi ønsker likevel å komme med noen innspill.

Kopinor støtter at det innføres en boklov for å sikre stabile og forutsigbare rammevilkår for bokbransjen. Vi støtter også lovens formål som definert i forslagets § 1, som innebærer at de ulike interessene og interessentene i norsk litteratur skal ivaretas. Det er imidlertid helt avgjørende at loven i sin streben etter et slikt aktverdig formål ikke går lengre enn det som er tillatt etter åndsverkloven.

Det er åndsverkloven som regulerer eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring av åndsverk, og norsk lov må følge opp Norges europeiske og internasjonale forpliktelser om å beskytte rettighetshaverne. Vi har gjentatte ganger påpekt overfor departementet at vi mener norske regler for bruk av pliktavlevert materiale bryter med disse forpliktelsene¹, og vi er bekymret for at en ny boklov og eventuell forskrift til denne vil gjøre det samme.

Vi forstår forslagene til §§ 6 og 7 slik at det skal være en leveringsplikt fra forlag til bibliotek for hhv. e-bøker (via Biblioteksentralen) og lyd bøker (direkte til bibliotek).

Bibliotekene har et viktig samfunnsoppdrag i å formidle og låne ut litteratur og er demokratiske arenaer av stor betydning. Også for rettighetshaverne er bibliotekene viktige – ikke minst økonomisk gjennom innkjøpsordningen og bibliotekvederlaget. Bokhylla-avtalen mellom Nasjonalbiblioteket og Kopinor bidrar også til denne økonomien.

---

¹ Se bl.a. Kopinors høringsinnspill og vedlegg av 16. mars 2021 [her](#).

MEDLEMSORGANISASJONER

Den norske Forfatterforening
Den norske Forleggerforening
Fagpressen
Forbundet Frie Fotografer
Forfatterforbundet
GRAFILL - Norsk organisasjon
for visuell kommunikasjon

Mediebedriftenes Landsforening
Musikkforleggerne
NOPA Norsk forening for
komponister og tekstforfattere
Norges Fotografforbund
Norsk faglitterær forfatter- og
oversetterforening

Norsk Journalistlag
Norsk Komponistforening
Norsk kritikerlag
Norsk Oversetterforening
Norsk Redaktørforening
Norsk Revyforfatterforening
Norsk Tidsskriftforening

Norske Barne- og
Ungdomsbokforfattere
Norske Billedkunstnere
Norske Dramatikeres Forbund
Norske Kunsthåndverkere
Ny Musikk's Komponistgruppe

Postadresse

Postboks 1663 Vika, 0120 Oslo

Besøksadresse

Stortingsgata 22, Oslo

Tlf.: 23 10 74 00

kopinor@kopinor.no

Org.nr.: 964250340

www.kopinor.no

Åndsverklovens formål er å ivareta en rimelig balanse mellom rettighetshavernes interesser på den ene siden og brukernes og allmennhetens interesser på den andre siden.

I motsetning til hva som gjelder for papirbøker, skjer det i utgangspunktet ingen konsumpsjon av opphavers enerett etter åndsverkloven § 27 ved salg av e-bokfiler eller lydbokfiler.

Departementet sier på side 39 i forslaget at «Det må inngås egne avtaler mellom partene om pris og utlånsmodell for utlån av digitale lydbøker». Ja, det må det – og det må også inngås frivillige avtaler mellom partene dersom bibliotek skal kunne gi sine brukere tilgang til en e-bokfil, selv om dette ikke er presisert av departementet.

Man starter etter vårt syn i feil ende når man pålegger leveringsplikt av filer som bibliotekene ikke kan benytte seg av uten avtale med rettighetshaverne. Dersom avtale kommer i stand, vil levering av filene være en naturlig del av avtalen.

Vi ber departementet om å ta ut «og til bibliotek» fra § 7(3). Videre er det maktpåliggende at departementet er tydelig i proposisjonen om hvilke rammer som gjelder etter åndsverkloven for tilgjengeliggjøring av e-bøker og lydbøker fra bibliotek til deres brukere. Ingen er tjent med at det skapes forventinger etter boklovens ordlyd som ikke kan oppfylles uten avtale.

Vennlig hilsen
KOPINOR

Yngve Slettholm
administrerende direktør
(sign.)

Hege Døssland
avdelingsdirektør
(sign.)

OM KOPINOR

Kopinor er en organisasjon av opphavere og utgivere i til sammen 23 medlemsorganisasjoner.

Kopinor forhandler og inngår avtaler med virksomheter i Norge om kopiering og annen bruk av opphavsrettslig beskyttet materiale på vegne av norske og utenlandske rettighetshavere. Gjennom avtalene får skoleverket, universiteter og høyskoler, offentlig administrasjon, trossamfunn og virksomheter i organisasjons- og næringslivet mv. tillatelse til å kopiere til og fra trykt og digitalt materiale. Kopinor inngår også avtaler, blant annet med Nasjonalbiblioteket, om digital formidling på internett.

Kopinor er omfattet av lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. og står under tilsyn av Patentstyret. Kopinor er videre godkjent som avtalelisensutløsende organisasjon.